

012784

STATUTE

pentru

înființarea de bănci populare.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

SIBIIU.
EDITURA „ASOCIAȚIUNII“.
1913.

STATUTE

pentru

înființarea de bănci populare.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

SIBIIU.
EDITURA „ASOCIAȚIUNII”.
1913.

I. Intemeierea băncilor populare.

Înființarea, sediul, firma.

§ 1. Se înființează în comuna .....
..... comitatul ..... o bancă
poporală sub firma: Banca Poporală .....
..... însoțire de credit și economii, (În ungu-
rește: .....) cu
răspundere nelimitată. (Sau cu răspundere limitată
până la suma de 10-ori părtașia subscrisă).¹

Scopul.

§ 2. Scopul băncii urmărește dezvoltarea sim-
țului de economie, înlésnirea de credite ieftine; apoi
îmbunătățirea stării materiale și morale a membrilor
ei și anume:

1. Prin primirea de depuneri spre fructificare.
2. Prin acordarea de împrumuturi și avansuri membrilor.
3. Prin încheierea și mijlocirea de afaceri de bancă și comerciale, reclamate de interesele băncii și ale membrilor ei.
4. Prin cumpărarea, vânzarea și exploatarea în comun de semințe, cereale și derivatele lor, poame, altoi, viță de vie, nutrețuri, îngrășăminte măiestrite vite de rasă și de prăsilă, articole pentru industria de casă, mașini agricole; apoi prin mijlocirea de asi-

¹ Spațiul punctat se completează și parantezele se admit sau se lasă afară după împrejurări și trebuințele locale.

gurări de tot felul, de cumpărări, vânzări și arândări de averi imobile; toate acestea sau din inițiativă proprie, sau din ordinul și pe contul tuturor membrilor, ori al unui număr anumit.

5. Prin sprijinirea mișcării și activității cooperative și în primul rând prin contribuirea morală și materială la înființarea de tovărășii ocazionale de consum, de producțiune, de valorizare și de centrale ale tovărășilor, obligându-se banca în cazul acesta din urmă a se supune controlului și îndrumărilor Centralei.

Durata.

§ 3. Durata băncii este pe timp de ..... ani (sau pe timp nedeterminat).

II. Membrii.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Condițiile de primire.

§ 4. Membrii băncii pot fi orice persoane din comuna (sau comunele) ..... cari se pot obliga prin contract și cari sunt primite de consiliul de administrație.

Primirea se face prin o declarație în scris.

Atât primirea, cât și refuzarea ei nu se motivează.

Perdere și încetarea dreptului de membru.

§ 5. Perderea și încetarea dreptului de membru se întâmplă:

- a) prin eșire;
- b) prin excludere;
- c) prin moarte.

Eșirea se face prin o declarație în scris.

Cei cari nu știu scrie vor dovedi cu martori dorința lor.

Eșirea se face numai la sfârșitul anului de gestiune. Cererea trebuie dată cu patru săptămâni înainte de încheierea acestui an.

Excluderea se face:

1. Prin neîndeplinirea datorințelor față de bancă.
2. Prin lucrarea împotriva intereselor băncii, sub orice formă.
3. Prin incapacitatea de plată.
4. Prin pierderea dreptului de dispoziție asupra averii. (În caz de curatelă).

Excluderea se face de către consiliul de administrație și se motivează în scris.

Împotriva deciziunii consiliului se poate face apel la adunarea generală cu cel puțin o lună înainte. Acest apel se face extra dominium.

În caz de moarte încetează dreptul de membru cu sfârșitul anului de gestiune în care acesta a murit.

Urmașii legali pot pași în locul tovarășului răpusat. (§ 235, art. XXXVII din 1875).

Restituirea averii în caz de eșire sau excludere.

§ 6. Cel eșit sau exclus are drept numai asupra părtașiei sale plătite, fără a avea însă vre-o pretenție asupra fondului de rezervă sau asupra oricărei alte averi a băncii. Restituirea părtașiei de altfel se face conform legii comerciale art. XXXVII din 1875.

Drepturile membrilor.

§ 7. Membrii băncii au următoarele drepturi:

1. Să ia parte la adunarea generală, la consfătuiri, la votări și la alegeri.

2. Să se împărtășească de toate favorurile oferite de bancă în baza acestor statute.

Votul este personal.

Femeile membrii au acelaș drept ca și bărbații.

Datorințele membrilor.

§ 8. Membrii au următoarele datorințe:

1. Să plătească taxa de intrare.
2. Să primească și să achite o părtașie la bancă.
3. Să garanteze toate obligamentele băncii conform legii, art. XXXVII din 1875.
4. Să sprijinească interesele băncii și să se conformeze statutelor ei.

III. Administrația.

Organele de conducere.

§ 9. Banca se administrează prin:

- a) Consiliul de administrație sau direcțiunea;
- b) Consiliul de control (comit. de supraveghere);
- c) Adunarea generală.

a) Consiliul de administrație.

§ 10. Toate afacerile băncii sunt conduse de consiliul de administrație, care o reprezintă și înaintea instanțelor judecătorești.

Acest consiliu este alcătuit din .....¹ membrii, — aleși de adunarea generală pe timp de patru ani.

În fiecare an .....² dintre membrii vor fi trași la sorți și consiliul întregit prin o nouă alegere.

¹ De obicei 6.

² De obicei 2.

Cea dintâi schimbare a membrilor se va face de adunarea generală prin tragere la sorți; mai târziu va hotări vechimea serviciului.

Membri pot fi realeși.

Forme legale, semnarea autorizată a firmei.

§ 11. Fiecare alegere a consiliului de administrație trebuie să fie anunțată la tribunalul regesc.

Semnarea firmei se face de către doi membrii ai consiliului de administrație prin punerea iscăliturilor lor sub firma băncii.

Datorințele consiliului de administrație.

§ 12. Conducerea afacerilor băncii este încredințată consiliului de administrație.

Spre scopul acesta consiliul va ține în fiecare lună o ședință.

Afară de aceasta se mai pot ține și alte ședințe, de câteori cer necesitățile băncii sau dacă ..... membrii cer în scris ținerea ședinței.

Pentru ședințele regulate nu se fac invitații speciale. Pentru celelalte președintele trimite liste de invitație în care notează ziua și ora de ședință precum și obiectele de pertractat.

Hotărârile ședințelor sunt valabile, dacă sunt luate de majoritatea consiliului de administrație, fiind de față pe lângă președintele sau suplinitorul lui ..... membrii.

Consiliul de administrație trebuie să poarte de grijă de toate afacerile băncii. Membrii, cari își neglijează datorințele se tac responsabili solidar de toate pagubele provenite din neglijența sau reaua lor credință.

Membrii consiliului sunt obligați:

a) Să observe și să execute toate dispozițiile statutelor și ale legii, modificările și întregirile făcute precum și hotărârile aduse de către adunarea generală;

b) Să țină seamă de dispozițiile date de adunarea generală, referitoare la luarea de împrumuturi pentru bancă, apoi să fixeze mărimea dobânzii, atât la împrumuturile date la membrii, cât și la depunerile spre fructificare.

Să elibereze documente obligatoare pentru însoțire, (obligațiuni, scrisori de acreditare etc.).

c) Să hotărască asupra primirii și excluderii de membrii ;

d) Să dispună la însărcinarea adunării generale asupra cumpărării sau vânzării de imobile, îngrijind de siguranța și de plata regulată a ratelor ;

e) Să supravegheze conducerea contabilității și a serviciului de casă și să examineze socotelile casierului ;

f) Consiliul de administrație este dator să comunice tot la trei luni tribunalului lista membrilor intrați sau eșiți, precum și numărul și suma părțășiilor abzise, iar în Ianuarie a fiecărui an să înainteze acestui tribunal lista alfabetică a membrilor, dimpreună cu extrasul părțășiilor (§ 242, art. XXXVII din 1875);

g) Consiliul este obligat de asemenea de a îngriji de purtarea în regulă a cărților băncii, și a publică bilanțul anual examinat din partea comitetului de supraveghere cu 14 zile înainte de ținerea adunării generale.

În această publicare este a se arăta cu deosebire numărul membrilor băncii pe timpul încheierii

bilanțului, apoi membrii intrați și eșiți în cursul anului de gestiune, precum și numărul și suma părțărilor depuse, abzise și replătite.

Afară de aceasta consiliul este obligat a înainta tribunalului în drept fără amânare un exemplar original al bilanțului aprobat de adunarea generală. În bilanțul prezentat are drept să se uite oricine, (§ 243, art. XXXVII din 1875);

h) Pentru regularea serviciului intern, consiliul de administrație își va formula un regulament de operațiuni, care va trebui să fie întărit de adunarea generală.

Datorințele președintelui consiliului de administrație.

§ 13. Președintele consiliului de administrație are să ducă la îndeplinire afacerile băncii conform statutelor de față și regulamentului întocmit spre acest scop.

Indeosebi are următoarele obligațiuni:

a) Să supravegheze afacerile de cassă, încheierile săptămânale și bilanțul lunar al cassei.

La propunerea președintelui, consiliul de administrație poate însărcina un alt membru al lui cu supravegherea ordinii în serviciul de cassă. Supravegherea supremă va cădea însă tot în sarcina președintelui;

b) Să facă invitațiile la ședințele consiliului de administrație și la adunările generale;

c) Să poarte conducerea consiliului.

d) Să dea înaintea adunării generale o dare de seamă amănunțită și fidelă despre starea băncii.

b) Comitetul de supraveghere.

Compunerea, alegerea, întregirea.

§ 14. Comitetul de supraveghere constă din ..... membrii¹ aleși de cătră adunarea generală pe timp de trei ani.

Primul consiliu se alege pe timp de un an (§ 194 al legii din 1875).

Comitetul își alege din sânul său un președinte și un suplinitor.

Realegerile sunt îngăduite.

Dacă în cursul anului se retrag mai mulți membrii din comitet încât rămân mai puțin de trei, atunci în scopul întregirii se convoacă adunarea generală extraordinară.

Supraveghetorii nu pot fi în acelaș timp și membri ai consiliului de administrație.

Ședințe și hotărîri.

§ 15. Comitetul de supraveghere va ținea de obicei patru ședințe pe an.

Președintele mai poate convoca și alte ședințe, arătând în scris motivele convocării.

Ședința comitetului trebuie să fie convocată, dacă o cere o treime a comitetului de supraveghere sau consiliul de administrație arătându-se în cerere afacerile, cari formează obiectul desbaterilor.

Hotărîrile sunt valabile dacă votează majoritatea membrilor prezenți, cari nu pot fi mai puțini de 3.

Hotărîrile trebuie să se treacă într'un protocol paginat și procesul verbal iscălit de membrii prezenți.

¹ Să se numească un număr divizibil cu 3.

Indatoririle comitetului de supraveghere.

§ 16. Acest comitet supraveghează conducerea afacerilor băncii în toți ramii de administrație. Spre scopul acesta este în drept a se informa despre mersul afacerilor băncii, a cerceta registrele, hârțiile și cassa ei orișicând.

El are să examineze lista cheltuelilor anuale și bilanțurile, precum și propunerile asupra împărțirii profitului și a raportă despre aceasta în fiecare an adunării generale.

În lipsa unui astfel de raport adunarea generală nu poate aduce un concluz cu putere de drept despre împărțirea profitului curat.

Îndată ce comitetul în activitatea sa oficioasă descopere acțiuni contrare legilor sau statutelor, sau neglijențe, cari sunt împotriva intereselor băncii, sau abuzuri; este obligat a convoca imediat adunarea generală.

Peste marginile acestea consiliul nu poate fi însărcinat și cu alte agende (§ 195 art. XXXVII din 1875).

Supraveghetorii sunt responsabili solidar la despăgubire, dacă negliă îndeplinirea datorințelor lor fixate în statutele de față (§ 196 art. XXXVII din 1875).

Procese împotriva consiliului de administrație și a comitetului de supraveghere.

§ 17. Cu purtarea de procese împotriva consiliului de administrație și a comitetului de supraveghere sunt însărcinați reprezentanții băncii aleși de adunarea generală (§ 197 art. XXXVII din 1875).

Remunerația funcționarilor băncii.

§ 18. Toți funcționarii băncii, atât consiliul de administrație cât și comitetul de supraveghere afară

de contabil, au slujbă onorifică și nu pot primi nici o plată.

Contabilul va putea fi retribuit cu o sumă minimă fixată de adunarea generală.

c) Adunarea generală.

Exercitarea drepturilor de membru.

§ 19. Drepturile ce le au membrii în afacerile băncii și-le exercită în adunarea generală (§ 176 art. XXXVII din 1875).

Fiecare membru are un vot personal, care nu poate fi transmis altuia.

Convocarea adunării.

§ 20. Convocarea adunării generale se face cu 14 zile înainte prin consiliul de administrație, comitetul de supraveghere și o poate cere în scris și o zecime a membrilor.

Dacă convocarea nu se face de cătră oficiul îndreptățit în curs de 8 zile dela cerere, atunci la rugarea celor pe cari îi privește, o face tribunalul de cari se țin. (§ 178 art. XXXVII. din 1875).

Felul adunărilor, termenul și forma convocării.

§ 21. Adunările generale sunt de două feluri ordinare și extraordinare.

Adunări generale ordinare se vor ține cel puțin odată pe an în primele trei luni, după încheierea anului de gestiune.

Adunări extraordinare se vor ține de câteori cere trebuința.

Toate convocările vor trebui să conțină data ședințelor și obiectele, ce se iau în desbatere.

Prezidiul, notarul.

§ 22. Adunarea generală este condusă de președintele consiliului de administrație, sau în lipsa lui de președintele comitetului de supraveghere.

În lipsa acestora adunarea generală își alege un președinte.

Contabilul băncii este totodată și notarul adunării. Dacă este împiedecat, președintele numește un alt notar.

Adunarea alege doi verificatori însărcinați cu verificarea hotărîrilor luate.

Alegeri, votări.

§ 23. Alegerile de orice natură se fac de obicei în adunarea generală ordinară.

Votările se fac prin sculare, prin ridicarea mânilor sau prin strigarea numelui.

Dacă o pătrime a membrilor prezenți cere votare secretă, atunci alegerile se vor face prin țiduli scrise.

Alegeri prin aclamație se pot face, dacă nu se ridică nici un cuvânt împotriva.

Consiliul de administrație și comitetul de supraveghere se aleg deosebit prin majoritate de voturi.

Când membrii au voturi egale, decide tragerea la sorți, cu țiduli trase din mâna unui verificator.

Hotăriri și valabilitatea lor.

§ 24. Hotăririle luate în adunarea generală convocată conform statutelor au putere decisivă.

Asupra obiectelor, cari nu sunt înșirate în convocare, adunarea nu poate lua hotăriri valabile. (§ 177 art. XXXVII. din 1875).

Pentru ca hotărârile să aibă putere de drept este necesară majoritatea voturilor, întrucât statutele nu conțin o altă dispoziție, sau nu impun un număr mai mare de voturi.

Adunarea generală se poate ține numai, dacă sunt de față cel puțin jumătate din membrii băncii.

În cazul, când nu se întrunește la o adunare generală numărul cerut de membrii se convoacă în termen de 14 zile o nouă adunare și se aduc hotărâri cu numărul de membrii prezenți, dar numai asupra ordinii de zi fixată în prima convocare.

Membrii interesați personal în vre-o afacere luată în discuția adunării generale nu pot participa la debateri și nici la votare.

În cazuri de modificare sau întregire a statutelor, de dizolvare sau fuzionare a băncii, se poate hotări numai cu o majoritate de trei pătrimi a tuturor membrilor băncii.

Excepție se face, când dizolvarea e impusă de lege.

Procese verbale.

§ 25. Toate hotărârile aduse în adunările generale sunt de a se trece într'un protocol paginat și iscălite de președinte, de notar și de cei doi verificatori.

Activitatea adunării generale.

§ 26. Agendele adunării generale sunt:

1. Să aleagă, să înlăture, sau să absolve consiliul de administrație, sau comitetul de supraveghere.
2. Să examineze socotelile, să statorească bilanțul și împărțirea câștigului curat.
3. Să fuzioneze banca cu o altă întreprindere similară.

4. Să încheie contracte de cartel, cari au de ținută purtarea tuturor afacerilor societății cu scop de câștig comun.

5. Să disolve banca și să numească lichidatori.

6. Să schimbe statutele. (§ 179 art. XXXVII din 1875).

7. Să decidă sau autorizeze cumpărarea de imobile.

8. Să întărească contractele de arendare, sau de închiriere, precum și alte legături contractuale ale băncii.

9. Să numească împuterniciți pentru procese împotriva consiliului de administrație și a comitetului de supraveghere.

10. Să împace neînțelegerile privitoare la formularea și explicarea statutelor, a ordinii de serviciu, sau cele privitoare la deciziunile adunării generale anterioare. *BCU Cluj / Central University Library Cluj*

11. Să rezoalve toate plângerile membrilor împotriva consiliului de administrație și a comitetului de supraveghere.

12. Să hotărască asupra apelurilor membrilor excluși.

13. Să dea descărcare cassierului, consiliului de administrație și comitetului de supraveghere pentru conducerea băncii și pentru purtarea regulată a socotelilor, precum și să hotărască amăsurat afacerilor băncii mărimea cauțiunei, ce are s'o depună cassierul.

14. Să se stabilească suma maximală a împrumuturilor, ce se pot lua în contul băncii, marginile creditelor, ce se pot acordă grupărilor de membrii și tovărășiilor, și suma maximală ce se poate împrumută singuraticilor membrii, precum și maximul procentelor, ce sunt de luat dela datornici.

15. Să aleagă și să stabilească remunerația contabilului și bonificația cheltuielilor făcute de membrii în interesul băncii.

IV. Formarea capitalului.

Cum se formează capitalul.

§ 27. Capitalul de operațiuni se formează:

- a) prin taxa de înscriere;
- b) prin părțile membrilor;
- c) prin depuneri spre fructificare;
- d) prin împrumuturi.
- e) prin donațiuni.

Taxa de înscriere.

§ 28. Fiecare membru este dator a plăti la înscrierea sa de membru o taxă de .....¹ cor.

Părțile.

§ 29. Fiecare membru este obligat să se înscrie cu o parte egală care nu va putea fi mai mică de 20 cor., sau mai mare de o mie cor.

Părțile se pot plăti în rate lunare sau săptămânale într'un termen fixat de adunarea generală.

Un membru activ nu poate cedă altuia partea sa și nici să o zălogească pentru împrumuturi luate în altă parte.

Membrii eșiți au dreptul să pretindă restituirea sumei nominale a părții lor.

¹ Dela 50 bani până la 2 coroane.

V. Dispoziții administrative.

Inventarul.

§ 30. La sfârșitul fiecărui an de gestiune, care corespunde cu anul din calendar, se va lua un inventar al averii băncii sub controlul comitetului de supraveghere.

Bilanțul.

§ 31. La sfârșitul fiecărui an se va face un bilanț de încheiere, care va avea două părți: una cuprinzând averea sau activa băncii și alta datoria sau passiva ei.

Activa va cuprinde:

1. Banii aflători în casă la data bilanțului.
2. Hârtiile de valoare, cu cursul dela sfârșitul anului.
3. Spesele de fondare (p. 3 § 199, art. XXXVII din 1875).
4. Mărfurile, ce le are banca.
5. Averea mobilă și imobilă (vite, bucate, obiecte, pământ, case) cu prețul zilei.
6. Pretențiile băncii după felul lor, (creditele date), cele dubioase cu suma probabilă de încasare și cele neîncasabile șterse cu totul.
7. Mobilierul băncii, ștergându-se anual cel puțin 10% din valoarea lui.

Passiva va cuprinde:

1. Capitalul băncii (părtașiile).
2. Fondul de rezervă.
3. Datoriile băncii după felul lor.

4. Cheltuielile, ce mai sunt de plătit pe anul expirat.

5. Anticipațiuni luate de bancă pe anul viitor.

Diferința între activă și pasivă dă câștigul sau paguba băncii.

Dacă activa este mai mare ese câștig; iar dacă pasiva întrece activa, atunci ese pagubă.

La încheierea bilanțului situația aceasta va trebui indicată anume.

Bilanțul de încheiere se va înainta fără amânare împreună cu toate actele adunării generale la tribunalul regesc.

Fondul de rezervă.

§ 32. Pentru acoperirea eventualelor perderi, se formează un fond de rezervă.

Adunarea generală mai poate fixa și alte fonduri.

Alimentarea acestui fond se face:

1. Din taxele de înscriere ale membrilor după subtragerea cheltuielilor de constituire.

2. Din cel puțin 20% din venitul anual curat.

3. Din dobânda anuală, ce se va plăti acestui fond, care va fi aceiaș ca și pentru depuneri.

4. Din dividendele neridicate în curs de șese ani.

5. Din sumele votate de adunarea generală.

Fondul de rezervă rămâne proprietatea băncii. Membrii n'au drept asupra lui și nu pot cere să li-se împărțească.

Adunarea generală va dispune asupra destinațiunii acestui fond.

Dividendele.

§ 33. Dividenda stabilită de adunarea generală se va socoti după sumele intrate. Ea nu va fi plătită membrilor, în cazul când aceștia nu și-au achitat părțășiile; ci va fi trecută în contul lor, până la achitarea deplină.

Dividenda poate fi cu 1% mai mare decât interesele depunerilor, însă nu poate trece peste 7%.

Dividendele, cari nu se scot în curs de șase ani dela împărțirea lor după plățirea părțășiilor; trec în proprietatea băncii și se adaugă la fondul de rezervă (§ 32 p. 4).

Adunarea generală dispune, dacă sunt de plătit sau nu dividende după părțăși.

Profitul și pierderea.

§ 34. Venitul curat se împarte în modul următor:

1. Cel puțin 20% se dă fondului de rezervă (§ 32 p. 2).

2. Cel puțin 5% pentru scopuri cooperative.

3. Asupra restului dispune adunarea generală.

Eventuale pierderi se acoper din fondul de rezervă.

Adunarea generală va decide asupra modului acoperirii acestor pierderi.

Speculațiunile și afacerile riscate sunt oprite.

Disolvarea și lichidarea.

§ 35. Banca populară .....
..... la hotărîrea adunării generale poate fi disolvată și averea ei lichidată

Asupra disolvării și lichidării dispune legea comercială și statutele de față. (Vezi § 21).

Publicațiuni.

§ 36. Publicațiunile referitoare la afacerile băncii se fac după uzul local, în biserică, la primărie, prin anunțuri tipărite și prin presă.

Toate publicațiunile pe calea presei (invitări la adunarea generală, bilanțuri, concursuri etc.) se vor face în ziarele oficioase ale băncii.

Convocarea adunării generale și bilanțul anual se vor afișa cu cel puțin 14 zile înainte la localul băncii și după trebuință și în alt loc.

*

§ 37. Statutele de față s'au primit în întregime și cu unanimitate de adunarea generală de constituire, ținută la .....
în comuna .....

Aceste statute s'au făcut în două exemplare originale, unul în limba română și altul în limba maghiară. În caz de divergință textul maghiar este a se privi ca decizător.

Datul .....

Președinte:

Notar:

Verificători:

Indrumări

pentru

înfiiințarea de bănci populare.

1. Înființarea băncii.

Băncile populare în forma lor de astăzi sunt fără îndoială instituțiile cele mai sănătoase, chemate să ridice țărănimea din situațiunea economică și morală inferioară, în care se află. Bărbații de stat din toate țările au dat o deosebită atenție însoțirilor sătești și astăzi cele mai multe state din Europa, grație avântului tot mai puternic al cooperățiilor, s'au smuls din brațele sărăciei, care le cuprindea tot mai mult în urma înmulțirii forțelor de muncă în raport indirect cu puțința de a le putea plasa.

Anglia, Suedia, Norvegia, Germania, Franța, Italia, România sprijinesc cu toate mijloacele posibile mișcarea cooperativă, prin luarea ei sub scutul statului și prin ocrotirea ei prin legi protectoare.

La noi din nenorocire mișcarea aceasta a fost prea puțin părtinită și inițiativa privată cu desăvârșire lipsită de energie. A trebuit să se ivească și aci îndemnul marelui mecenat *Vasile Stroescu*, care prin darul lui de 50 de mii de cor. și prin pășirea sa energetică în favorul însoțirilor sătești, a căutat să pornească un început serios de tovărășii la sate, singura operă, cum zice dânsul, care poate scăpa neamul nostru de dezastrul economic ce-l amenință.

Dar pentruca aceasta idee măreață să poată fi realizată cu deplin succes, nu este de ajuns numai sfatul unui singur om, ci este necesară conlucrarea tuturor aceluia, cari se interesează de soarta acestui neam oropsit. Mai cu seamă cărturărimea noastră este obligată să dea tot concursul ei curentului cooperativ, pentrucă ei îi incumbă datorința educațiunii morale și economice a poporului. O țărănime fără conducători destoinici este pierdută, și nu e mai puțin adevărat că și conducătorii fără o țărănime întreținută cu mijloace moderne de educație morală și economică, își pierd rostul în viața poporului.

Iată de ce punem la inima fiecărui cărturar de-al nostru mișcarea cooperativă ca singurul mijloc, de a elibera poporul dela sate din lanțurile sclăviei economice în care se sbate.

*

Pentru înființarea de bănci populare este necesară o consfătuire a mai multor fruntași din comună, cari hotărăsc în principiu înființarea și iau dispozițiuni pentru convocarea adunării de constituire.

2. Convocarea.

În scopul acesta se trimit locuitorilor învitări (tip 1) și se publică dorința aceasta și prin grai viu, conform uzului local sau se afișează la primărie și la ușa bisericii.

Adeverința învitărilor și a publicării lor se face printr'un atestat luat dela primăria comunală, (tip. 2) sau prin alăturarea textului scris al acestor învitări.

Adunarea generală de constituire, ca orice adunare publică trebuie anunțată prin primărie, sau direct la oficiul pretorial cu cel puțin 48 de ciasuri înainte.

Înștiințarea se poate face verbal sau în scris conform următorului formular:

Tekintetes főszołgabirói hivatal!

Alulirottak tisztelettel bejelentjük, hogy .....

..... községben,

f. hó ..... ára ..... órakor .....

helyiségben gazdasági hitelszövetkezet alakulása céljából egy alakuló közgyűlést hívtunk egybe, a következő napirenddel:

1. A közgyűlés megnyitása, céljának megmagyarázása és a közgyűlés elnökségének megválasztása.

2. Alapszabály tervezet előterjesztése, annak megvitatása és elfogadása. A szövetkezet alakulása felett határozathozatal.

3. Tagok beiratkozása.

4. Igazgatóság, felügyelőbizottság és a többi alapszabályszerű választások megejtése.

5. Indítványok.

Midőn kérjük ezen bejelentésünket tudomásul venni, jegyzünk.

Kelt .....

Teljes tisztelettel

.....
.....

.....i lakosok.

Anunțarea la oficiul pretorial este obligătoare. Acest oficiu nu poate opri ținerea adunării, conform ordinațiunii ministeriale Nr. 1394 dela 29 Aprilie 1873; Nr. 1508 din 2 Maiu 1875 și conform ordinațiunei ministerului de interne din 1895).

Adunarea de constituire înștiințată în regulă se poate ține la timpul hotărât, chiar și dacă n'a sosit încă răspunsul preturei.

3. Aderența membrilor.

Toți acei, cari iscălesc lista de aderență (tip 4) se consideră ca membri ai băncii.

Cei neștiutori de carte sunt semnați în fața a doi martori, de unul care știe scrie. Acesta va adevăra prin propria sa iscălitură, că a semnat pe cei cari nu știu carte.

Primii membri se înscriu la adunarea de constituire. Atât asupra primirii acestora, cât și a celor ce se înscriu ulterior decide consiliul de administrație conform rânduielilor statutelor.

Membrii înscriși și primiți, se trec într'o listă în ordine alfabetică (tip 4-a), care se face în două exemplare.

4. Cererea de împrotocolare.

Cererea de împrotocolare se face conform formularului tip 7.

Cererea aceasta este însoțită de:

- a) Învitarea la adunarea de constituire (tip 1).
- b) Certificatul de adeverință al comunei dacă este. (tip 2. Timbru 1 cor.).
- c) Statutele în două exemplare originale (tip 3. Timbru 20 cor. pe primul exemplar, plus câte 30 fil. de fiecare coală).
- d) Declarația de aderență a membrilor (tip 4) respective lista alfabetică (tip 4-a. Timbru 30 de fileri de fiecare coală).

e) Procesul verbal al adunării de constituire și o copie a lui (tip 5. Timbru 30 fileri de fiecare coală).

f) Lista iscăliturilor autografe ale membrilor aleși în consiliul de administrație în trei formulare originale (tip 6. Timbru 30 de fileri).

g) Chitanța despre 4 cor. plătite la tribunal pentru publicarea înregistrării firmei în foaia oficială (timbru 30 fileri). Această publicare se face din partea tribunalului.

Localitățile se scriu în numirea lor oficială și lângă aceasta numirea obicinuită.

Firma băncii se împrotocolează și în limba maghiară. Totasemenea și iscăliturile membrilor consiliului de administrație.

Cu prilejul legalizării iscăliturilor în fața tribunalului, ori a notarului public se va îngriji de doi martori, cari să dovedească identitatea persoanelor, cari iscălesc. Pentru a înlătura cheltuieli de prisos se va îngriji ca toate actele să fie în regulă și toți cei interesați să fie de față la legalizarea iscăliturilor.

5. Timbre.

Se vor folosi următoarele timbre:

a) Pe cererea de împrotocolare 20 cor. plus câte 10 cor. de fiecare membru al consiliului de administrație.

b) Pe certificatul primăriei 1 cor.

c) Pe fiecare coală a statutelor 30 de fileri plus 20 cor. pe exemplarul înaintat tribunalului spre împrotocolare.

d) Pe fiecare listă de aderență și pe lista alfabetică la fiecare coală câte 30 de fileri.

e) Pe procesul verbal al adunării generale de constituire câte 30 de fileri pe fiecare coală.

f) Pe listele cu iscăliturile consiliului de administrație câte 30 de fileri.

Dacă iscăliturile se legalizează la tribunal, pe procesul verbal de legalizare al tribunalului se pune timbru de 72 fileri.

Legalizarea acestor iscălituri se poate face și la notarul public, plătindu-se o taxă după tarif.

Legalizarea la tribunal se face gratuit.

g) Pe chitanța de 4 coroane se pune timbru de 30 fileri.

Pe timbrele lipite pe rugare și anexe nu este iertat să se scrie.

6. Procesul verbal. Cluj

În adunarea generală de constituire se încheie un proces verbal în care se trece:

1. Numele și numărul celor prezenți.
2. Deschiderea adunării și constituirea biroului, precum și adevărîța convocării legale a adunării de constituire.
3. Constatarea primirii statutelor.
4. Hotărîrea înființării băncii în baza acestor statute.
5. Numărul membrilor înscriși și suma părțășilor semnate.
6. Alegerea consiliului de administrație și de censori și a funcționarilor băncii cu numărul voturilor primite.
- * 7. Dispoziție asupra înregistrării firmei.

Procesul verbal de constituire se face în două exemplare originale, se iscăleşte de preşedintele ad-hoc şi de notar şi se întăreşte de doi verificatori aleşi de adunarea generală.

7. Începerea activităţii.

Banca îşi poate începe activitatea numai după primirea deciziei tribunalului despre înregistrarea firmei şi numai la termenul fixat de prima adunare generală extraordinară.

După primirea hotărîrii tribunalului, consiliul de administraţie va ţine o şedinţă în care se va constitui, alegându-şi preşedinte şi eventual suplinitor. Tot atunci va alege un cassar şi după trebuinţă şi alţi funcţionari.

Se îngrijeşte apoi de un locat potrivit de registre în regulă şi de mobilierul strict necesar.

În aceeaş şedinţă consiliul este obligat să convoace în timpul cel mai apropiat o adunare generală extraordinară, căreia să-i aducă la cunoştinţă următoarele :

1. Înregistrarea firmei.
2. Constituirea consiliului de administraţie.
3. Darea de seamă justificată cu acte despre sumele întrebuinţate ca cheltueli de fondare.
4. Dispoziţiunile luate şi alegerile făcute în şedinţa de constituire a consiliului.
5. Consiliul este dator deasemenea a face cunoscut acestei adunări generale planul său viitor de activitate în cadrele statutelor.

Adunarea aceasta va fixa maximul împrumuturilor de luat şi de acordat, remuneraţia contabilului

și aprobarea cheltuielilor (§ 26 punct 14 și 15 al statutelor).

În fine adunarea va fixa data începerii operațiilor băncii și va decide asupra propunerilor, ce s'ar face.

Convocarea acestei adunări încă va trebui făcută în conformitate cu dispozițiile legii și ale statutelor.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

ERDÉLYI MŰZEUM

4065 * 1918. DEZ. 31.

KÖNYVTÁRA.